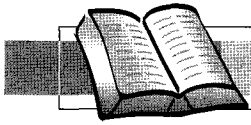

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Meditatie

Het oordeel begint bij het huis Gods

Daarna geschiedde het woord des Heeren tot hem zeggende: "Ga weg vanhier, en wend u naar het oosten, en verberg u aan de beek Krith, die vóór aan de Jordaan is."

1 Koningen 17 : 2, 3

Het verband van deze tekst bepaalt ons bij de zonde van Achab en Izebel. De Heere en Zijn dienst worden verasmaad. De Baäl geëerd, als de heer van de vruchtbaarheid en Astarte als de vrouw van het ongebonden leven. De Heere hoort en ziet en wreekt de ongerechtigheid. Door Elia verschijnt de Heere ten gerichte. Door het gebed van Elia wordt de hemel gesloten. De Heere houdt de regen in. De vruchtbaarheid wijkt, de aarde verschroeit, de bodem splijt door de droogte en de welvaart vliedt weg. Zo gaat het met een volk dat de weg zijns Gods verlaat. Dat niet afhankelijk wil zijn van de levende God. De Heere zegt: Zo Mijn kinderen Mijn zuivere wet verlaten, zo het richtsnoer van Mijn recht ter regeling niet kan baten, zo zij ontheiligen wat Ik heb voorgeschreven, dan mogen zij gewis voor Mijne straffen beven. Zo bidt Elia dat de hemel gesloten zal zijn. Zo roept Elia het oordeel van God over koning en volk, opdat het recht Gods zal worden hersteld. Zo bidt de levende kerk Gods oordeel naar zich toe. Het gaat om de vraag: wie is er God; Baäl of de Heere? Dat blijkt reeds nu uit de verhoring van zijn gebed. Baäl zal vernederd worden. Maar zo ver is het nu nog niet. Dat zal geleerd worden in een weg van het gericht. Dat gericht Gods dat nu onafwendbaar is. Het is aangevangen. Geen regen dan naar mijn woord, heeft Elia gezegd. Zo heeft de Heere het

gezegd. Want door Elia komt Gods openbaring, Gods Woord tot Israël. Daarom heeft het zo'n diepe betekenis als de Heere zegt: ga weg van hier... Elia moet vertrekken, zich verbergen. Dat betekent dat God Zich gaat verbergen. Dit is een oordeel in het oordeel. Bij alle uiterlijke ellende is er geen Woord Gods meer te horen. Elia is degene die het oordeel af kan bidden. Hij heeft gezegd: geen regen dan naar mijn woord. Het oordeel Gods aangekondigd door het woord van de profeet. Het zal bevestigd worden door het zwijgen van de profeet. Het gaat niet zozeer om de persoon van de profeet, maar om het woord van de profeet. Niet alleen dat een kind van God zich moet verbergen, maar dat het Woord van God zich gaat verbergen. De dienst des Woords houdt op. Het verlossende Woord zal niet meer gehoord worden. De prediking des heils gaat niet meer uit tot het volk des Heeren. Dat is het diep ingrijpende van dit bevel. Israëls verbreking is niet de droogte, de honger, maar dat de genadeboodschap wijkt. Dan begint het oordeel bij het huis Gods. Israël heeft zichzelf beroofd. Verstaan wij wat deze boodschap ons te zeggen heeft? Als de Heere Zijn Woord wegneemt uit een gezin, gemeente, kerk, volk? Het Woord Gods is altijd in beweging. Het is de boodschap van heil en genade. Van troost en licht op het levenspad. In alle omstandigheden. Het zijn

de raadslieden en de vermakingen. Dat Woord gaat de weg van het verkiezend welbehagen. Hij zendt het waar Hij wil en neemt het weg waar Hij wil. Waar was het Woord Gods na Maleachi? Waar was het Woord Gods in Elia's dagen? Er was geen openbaar gezicht, en ieder deed wat recht was in zijn ogen. Zo gaat Israël om eigen zonde buiten de stroom van de levenswoorden Gods het oordeel in. Moeten we niet vrezen en waken en bidden? Zal vanwege onze zonde de Heere met Zijn Woord van ons wijken? Er zijn tijden dat het hart en leven gaan langs de weg van het Woord. Dan hangen de wolken van zegen laag. Dan is er leven, kracht en troost. Maar wanneer de weg van het Woord wordt losgelaten, dan valt de duisternis. Dan moge de vorm nog blijven, maar het leven is er uit. Alles gaat verschrallen. Dan is er geen doorbraak, noch voortgang in het geestelijk leven. Dan is er geen leven meer met de Heere. Dan vinden er geen Godsontmoetingen meer plaats. Dan gaat de zonde zich meer en meer openbaren. Dan zinken we steeds dieper weg in de put van bandeloosheid. Wee het volk, het land, dat zich buigt voor de baäls en de goden van deze tijd. Langzaam maar zeker wordt dan

Inhoud

Meditatie: Het oordeel begint bij het huis Gods	1
Wij... (1)	2
Momenten uit de gereformeerde eredienst (4) .	3
Van Overzee:	
Een bijzondere dag	4
Norwich en China	6
Alleen wederkeer brengt redding (2)	7
Boekennieuws	8
Kerknieuws	8
Berichten	10
Preekbeurten	11

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131,
2985 SC Ridderkerk
tel. 0180-420865, fax 0180-423583

*****

Administratie en betalingen van
abonnements, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor abonn. gelden: 64327.
email: kbgg@cbgg.nl

*****

Alle **advertenties** aan:

Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.
email: saambinder-adv@kliksafe.nl

*****

Advertenties € 0,50,- per mm.

Familieberichten

€ 0,40,- per mm.

Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
in bezit van de administratie te zijn.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

*****

Correspondentie-adres

Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

*****

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling:

voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland, per jaar:

Europa € 56,-

Canada \$ 98,-

Amerika \$ 85,-

*****

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

het Woord van de Heere teruggedron-
gen.

Deze boodschap wordt ons niet
gebracht als een feit zondermeer, maar
als een waarschuwing. Tot onderzoek.
Opdat we wakker worden. Opdat we
ons af zullen vragen welke plaats Gods
Woord heeft in ons leven. Hoe onze
houding is tegenover de dienst der
wereld en der zonde. Of we mee doen
met de massa. En mee zingen in het
koor van de wereld: laat ons eten en
drinken en vrolijk zijn. Nog komt de
Heere met Zijn Woord. Nog klopt Hij
aan de deur van ons leven. Hij is het
die ons Zijne vriendschap biedt. Blus
dan de Geest niet uit. Wat is er gewor-

den van de zeven gemeenten in Klein-
Azië? Zal de Heere ook van ons de
kandelaar van Zijn Woord wegnemen?
Bekeer u dan en doe de eerste werken.
Vraag naar de Heere en Zijne sterkte.
Maar ook houdt deze oordeelsbood-
schap een belofte in. De Heere neemt
Elia niet uit het leven weg. Hij moet
zich verbergen. Straks zal de Heere
terug brengen. Ga heen, vertoon u aan
Achab want Ik zal regen geven op de
aardbodem. Het oordeel keert vol
majesteit, haast weder tot gerechtig-
heid. Al wie oprecht is van gemoed,
die merkt het op en keurt het goed.

Waarde,

ds. H. Hofman

Wij...

(1)

Een klein woord

Er zijn van die kleine woorden die
grote betekenis hebben. Ze kunnen
zelfs beslissen over leven en dood.
Soms zijn ze wat minder ingrijpend,
maar wel van belang. Wat kan er bij-
voorbeeld een wereld van betekenis
liggen in het woordje 'die'. Dan spre-
ken we niet meer over 'Jansen', maar
over 'die Jansen'. Ineens brengt een
woord van drie letters onze verachting
tot uitdrukking!

Ook in de prediking kan een klein
woord grote betekenis hebben. Nu
denk ik aan het woordje 'wij'. 'Wij
zijn gevallen...'. Is dat waar? Ja, dat is
helaas maar al te waar. 'Wij moeten
wederom geboren worden...'. Ook dat
is waar. 'Wij zijn christenen...'. Is dat
waar? Dat hangt er van af. Bedoelt
men een christen zoals Zondag 12 van
onze Catechismus daarover spreekt?
Dat zijn lang niet alle kerkgangers,
helaas! We voelen allen wel aan dat er
hier gevaren dreigen. Als een predi-
kant al te gemakkelijk in zijn preek de
wij-vorm gebruikt, wekt hij ook
gemakkelijk de indruk elk die in de
kerk zit, te bedoelen. Doet hij dat
opzettelijk? Dat kan, maar het hoeft
niet. Maar hoe ook bedoeld, het woord
'wij' is een woord om voorzichtig mee
om te gaan. In elk geval op de preek-
stoel.

Maar de Schrift dan?

Men zou op kunnen merken dat een

predikant die vaak van 'wij' spreekt,
daarin toch Gods Woord aan zijn kant
heeft. De apostelen deden dat toch óók
in hun brieven? Dat is waar. Maar
afgezien van het feit dat we een apos-
tolische brief niet zomaar kunnen ver-
eenzelvigen met een preek tot een
gemeente, kunnen we ons afvragen
wat de apostelen precies hebben
bedoeld wanneer ze dit deden. Soms
hebben zij ongetwijfeld zichzelf en
hun medebroeders in de bediening
bedoeld, zoals we wanneer Paulus
schrijft: 'Wij hebben deze schat in aar-
den vaten' (2 Kor. 4:7). Soms ook
bedoelden zij al Gods kinderen, zoals
wanneer dezelfde apostel schrijft:
'Want wij weten niet wat wij bidden
zullen, gelijk het behoort' (Rom.
8:26). We moeten wel goed bedenken
dat de apostelen hun brieven richtten
aan 'al de heiligen in Christus Jezus',
zoals we bijvoorbeeld lezen in de aan-
hef van de brief aan de gemeente van
Filippi.

Onze wortels

Wie de preken van onze oude schrij-
vers leest uit de tijd van de Nadere
Reformatie in de zeventiende en acht-
tiende eeuw, zal wel weten dat zij de
gewoonte hadden zich afzonderlijk te
richten, veelal aan het eind van hun
preken, tot de onbekeerden en tot
Gods kinderen. Meestal maakten zij
binnen beide beide 'groepen' dan ook
nog weer onderscheid. Niet elke onbe-
keerde immers is op dezelfde wijze

onbekeerd en niet elk kind des Heeren is even geoefend. Kort en bondig gezegd: onze oude schrijvers *separeren* in hun preken. En juist in die preken liggen de wortels van onze Gereformeerde Gemeenten! Laten we dat toch nooit vergeten. Een kerkverband dat zijn wortels vergeet, er zich van losmaakt, er van afgroeit – of dat nu opzettelijk of onbewust gebeurt – gaat teloor. Daarom is het van de grootste betekenis dat wij ook vandaag een separerende prediking mogen behouden. Het is ruim twintig jaar geleden dat ik in *De Saambinder* iets over separerende prediking heb geschreven. De lezer moet het me maar niet kwalijk nemen als ik er na zoveel jaren in enkele artikelen nog eens op terugkom, soms met dezelfde, soms met wat andere bewoordingen. Wij letten er daarbij dan in de eerste plaats op, wat separerende prediking eigenlijk is en waar haar wortels liggen. Vervolgens willen wij wat dieper ingaan op de bezwaren, die tegen het separerend preken werden én worden ingebracht. Tenslotte proberen wij die bezwaren te toetsen en te beantwoorden.

Wat is separerende prediking?

Ons woord *separeren* komt van het Latijnse woord *separare*, dat scheiden betekent. Als wij dan ook zeggen, dat een prediker *separeert* of *separatie* in zijn prediking aanbrengt, bedoelen wij daarmee dat hij een scheidslijn trekt. De zuiver Nederlandse uitdrukking voor separerend preken is *onderscheidenlijk* prediken. Wat dit inhoudt, heeft dr. T. Hoekstra in zijn *Gereformeerde Homiletiek* als volgt onder woorden gebracht: ‘De zuivere lijn moet getrokken worden tussen hen die in waarheid God vrezen en hen die het Evangelie van Christus ongehoorzaam zijn. Daarom is steeds weer onderscheid te maken tussen hen die bekeerd zijn en hen die niet tot bekeering kwamen. De bediening des Woords is een openen en toesluiten van het koninkrijk der hemelen. De lijn moet in de toepassing zo scherp en duidelijk mogelijk getrokken worden, opdat een ieder die zich aan de prediking toetst, weten kan, of hij tot de kudde van de goede herder behoort, ja dan neen’ (blz. 303).

Zo heeft de predikant die separerend preekt er oog voor dat er in zijn gemeente in feite, ondanks vele nuances, maar *tweeërlei* mensen zijn. Er is een diepe scheidslijn, die niet

zozeer loopt tussen kerkmens en wereldling (daarover gaat het hier immers niet), maar die dwars door de kerkbanken heen loopt. Het is de voor het oog onzichtbare scheidslijn, waar Christus over sprak in Mattheus 25, toen Hij Zijn kerk vergeleek bij tien maagden, van wie er vijf wijs en vijf dwaas waren. Het is de scheidslijn, die de apostel trekt in 1 Johannes 3, wanneer hij spreekt over de kinderen Gods en de kinderen des duivels. Een derde soort van kerkmensen is *er niet!* Met dit schriftuurlijke gegeven zal elke predikant én op het huisbezoek én in de prediking ernstig rekening moeten houden. Het woord dat de Heere aan Jesaja opdroeg, zal in elke preek dienen door te klinken: ‘Zegt de rechtvaardige, dat het hem wel zal gaan, dat zij de vrucht hunner werken zullen eten. Wee de goddeloze, het zal hem kwalijk gaan, want de vergelding zijner handen zal hem geschieden’ (Jes. 3:10,11). Zowel voor Gods kinderen alsook voor de onbegenadigden zal

elke preek een boodschap moeten hebben. Een preek is geen stichtelijke toespraak, louter voor Gods volk bestemd, en ook geen evangelisatie-toespraak. Een preek is *verklaring en toepassing* van het Woord Gods in het midden van een gemeente, waaronder dood en leven, kaf en koren, onkruid en tarwe aanwezig is. Uit die ene tekst zal telkens weer na de explicatie (verklaring) een rijk geschakeerde applicatie (toepassing) moeten vloeien, die voor Gods kinderen onderwijs, stichting en vermaning bevat en voor de onherborenen ontdekking, waarschuwing en nodiging. Het mag duidelijk zijn dat Gods knechten voor dit zo heilige werk de dagelijkse verborgen bediening van Zijn Geest niet missen kunnen.

(wordt vervolgd)

Capelle aan den IJssel,
ds. A. Moerkerken

Momenten uit de gereformeerde eredienst

(4)

De betekenis van de Apostolische Geloofsbelijdenis.

De lezing van de Apostolische Geloofsbelijdenis vindt als regel plaats in de namiddagdienst. Het Credo – het Latijnse woord voor ‘Ik geloof’ – of het Apostolicum heeft een ander karakter dan de lezing van de wet. Daarin spreekt God tot de gemeente. Bij het belijden van het geloof gaat het om het antwoorden van de gemeente op de verkondiging van het Evangelie. Ten diepste gaat het om het aanvaarden van de vergeving der zonden met het hele hart.

Oorspronkelijk was de geloofsbelijdenis een persoonlijke aangelegenheid. In de oudchristelijke kerk spraken de competenten, de doopkandidaten, in de kerk voor de bisschop en het volk de geloofsbelijdenis uit. Tijdens de doop werden drie doopvragen gesteld, die betrekking hadden op het geloof in de drie-enige God. Elke vraag werd beantwoord met het: ‘Ik geloof...’. Na dit persoonlijke antwoord op doopvragen werden de kandidaten naar het

avondmaal geleid, waaraan zij voor de eerste keer mochten deelnemen. Later kreeg de Geloofsbelijdenis een plaats in de Romeinse mis (1014). Daar lag de bedoeling achter dat de gemeente haar geloofsbelijdenis vernieuwde vóórdat men deelnam aan de eucharistie. In dit missaal volgt de Apostolische Geloofsbelijdenis dan ook ná de lezing van het Evangelie en de eventuele preek en vóór de viering van het Heilig Avondmaal. We zagen dat de Apostolische geloofsbelijdenis die plaats ook kreeg in de Straatsburgse liturgie van Calvijn. Die keuze heeft ook de opstellers van ons avondmaals-formulier beïnvloed. We weten allen dat de geloofsbelijdenis aan de bediening van het sacrament vooraf gaat.

In dit licht gezien zou het Credo het beste een plaats kunnen ontvangen na de prediking. Toch kan men ook de lezing van de Apostolische Geloofsbelijdenis vóór de Schriftlezing verdeeligen. Dan heeft de belijdenis, gelezen door de ouderling van dienst, een onderwijzende functie in de leer-dienst. Het Apostolicum geeft immers

een samenvatting van het Evangelie, van de hemelse leer, die vraagt om onze persoonlijke instemming met het hele hart: 'Ik geloof...'. De geloofsbelijdenis is en blijft het antwoord op het Woord van God dat tot ons komt in de eredienst. Spreekt u door Gods genade in uw hart belijdend mee? Of blijft uw belijden buitenkant-werk? Vraag dan toch om bekerende genade. Overdenk toch het woord van Paulus: 'Indien gij met uw mond zult belijden den Heere Jezus en met uw hart geloven, dat God Hem uit de doden opgewekt heeft, zo zult gij zalig worden' (Rom. 10:9).

Schriftlezing

Onder de Woordverkondiging verstaan wij Schriftlezing en prediking. Meestal ziet men de prediking als het hoofdmoment. Dan waardeert men de Schriftlezing als een inleiding tot de verkondiging van het Woord en niet meer. Maar dan gaan we wel in een verkeerd spoor. De Schriftlezing is zondermeer het hoofdmoment in de gereformeerde eredienst. Daarin spreekt God Zelf door Zijn eigen Zoon en door Zijn profeten, psalmisten en apostelen rechtstreeks tot ons: 'Zalig is hij, die leest, en zijn zij, die horen de woorden dezer profetie en die bewaren hetgeen in dezelve geschreven is' (Openb. 1:3). De prediking is de uitleg en toepassing van de Schrift en legt de waarheid van het Woord in de weg van de verkondiging aan het hart van elke hoorder.

De voorlezer

In tal van gemeenten is de voorlezer uit de eredienst verdwenen. Daar doet de dominee alles, zoals men dan zegt. Toch klinkt gelukkig hier en daar het pleidooi om de voorlezer te handhaven. Zo pleitte in 1981 de vrijgemaakte gereformeerde predikant dr. D. Deddens in zijn boek *Waar alles van Hem spreekt* met een keur van argumenten voor de handhaving van dit instituut. In de Gereformeerde Gemeenten komt de voorlezer nog algemeen voor. Om meer dan één reden is het goed dat de voorlezer de plaats houdt die hij altijd onder ons heeft ingenomen.

In de synagoge werd eerst uit de Wet en vervolgens uit de Profeten gelezen. In directe aansluiting daarop volgde de preek, zoals elke bijbellezer vinden kan in Lucas 4:16-27 en Handelingen 13:14-41. Het staat wel vast dat de lezing van de Schrift in de begintijd

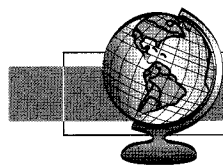
geschiedde door ouderlingen en diaconen. Vast staat ook dat degene die Schrift las in de eredienst niet steeds één en dezelfde persoon was. In de derde eeuw onstond het 'lectoraat' als een afzonderlijke dienst. De voorlezer kreeg de naam lector en de prediker werd voorstander of voorganger, presbyteros, episkopos, genoemd. Het voorlezersambt werd gezien als een afzonderlijke dienst. Men moest daarvoor tenminste achttien jaar oud zijn. Tijdens en na de reformatie kende elke kerk een voorlezer, die 'voor de predikatie' uit de Schrift las. Dergelijke voorlezers werden evenals de voorzangers door de kerkenraad benoemd. Zo'n voorlezer behoefde geen ambtsdrager te zijn. Vaak was het de schoolmeester, die tegelijkertijd ook ouderling was.

Reeds de bekende Abraham Kuypert pleitte in 1911 ervoor om de alleenpraak van de dienaar in de dienst te doorbreken. Het is niet gewenst, aldus Kuypert, om de indruk te vestigen dat er slechts één man uit de vergadering handelend mag optreden in een kerkdienst. Dan voedt men het denkbeeld 'dat men daar om die ene man kwam, om hem te horen, om naar hem te luisteren en dat hetgeen er verder bij-

kwam, een soort franje was, die desnoods kon worden weggelaten. Men voedt dan het valse denkbeeld van een gehoorzaal, waar iemand een rede ten gehore brengt, en het denkbeeld van een vergadering van gelovigen te houden raakt eruit'. Kuypert noemt nog als bijkomend argument dat het goed is, wanneer er voor de dienaar van het Evangelie ook een moment van lichamelijke ontspanning is tijdens de dienst op de dag, dat van hem een grote inspanning wordt gevraagd. Zelf ervaar ik het optreden van de voorlezer zo, dat de predikant met alle andere gemeenteleden geplaatst wordt onder het gezag van het Woord, dat gelezen wordt. De prediker staat niet boven de gemeente, maar heeft even als elk gemeentelid het onderwijs uit het Woord Gods nodig. De voorlezer illustreert treffend dat het Woord van God niet aan de dominee is toevertrouwd als zodanig, maar aan de gemeente des Heeren. Zinnvolle tradities als het hebben van een voorlezer moet men altijd handhaven.

(wordt vervolgd)

Boskoop, ds. M. Golverdingen

Van Overzee

Een bijzondere dag

Na al de reizen die er waren deze zomer, moesten we 15 september j.l. weer vertrekken, nu naar Corsica in South Dakota. Het was een *bijzondere dag* voor deze gemeente, omdat deze, na 48 jaar vacant geweest te zijn, weer een eigen herder en leraar mocht verwelkomen. Een bijzondere dag was het ook voor ons kerkverband, daar de Heere een 'mede-arbeider' toeschikte aan het kleine getal predikanten. Een bijzondere dag voor de plaatselijke gemeente. Het kleine plaatsje Corsica, met ongeveer 600 inwoners in totaal, maar toch nog met verscheidene andere kerkgebouwen, had nog nooit een bevestiging van een kandidaat in enige plaatselijke kerk meege-

maakt. Een bijzondere dag was het ook zeker voor mevrouw Vergunst, die tijdens de ambtsperiode van haar man naar Corsica overkwam en daar met hem getrouwd is. Vele ouderen herinnerden zich die trouwdienst nog waar destijds ds. Lamain het jonge stel in de echt verbond.

Een bijzondere dag was het zeker ook voor kandidaat Adams. Na vier jaar studie aan de Theologische School van onze gemeenten in Grand Rapids, waar ik hem, samen met ds. van Ruitenburg, heb mogen opleiden, was eindelijk het plechtige ogenblik aangebroken dat hij zich met z'n jawoord aan de gemeente verbond en onder de geopende Bijbel neerknielde.

Het was de beurt van ds. Van Ruitenburg hem te *bevestigen*. Hij had als tekst gekozen 2 Korinthe 4:7: "Maar wij hebben dezen schat in aarden vaten...". Broeder Van Ruitenburg sprak eerst over de voortreffelijkheid van de schat en daarna over het aarden vat. Duidelijk liet hij uitkomen dat het ook op deze dag van bevestiging niet ging om het aarden vat, de evangeliendienaar, maar om de schat van het dierbaar evangelie. Woorden zijn niet toereikend om de waarde van die schat te tekenen. Wat een wonder is het dat de Heere zo'n kostelijke schat in zo'n broos, zondig, menselijk vat legt! De schat is het evangelie, maar het hart ervan is Christus Zelf, de Parel van grote waarde. Het is zo nodig dat dit evangelie waarde krijgt voor een zondaar, dat plaatsgemaakt wordt voor Christus in het hart. Daarvoor gebruikt de Heere ook de prediking van de wet. Voor een verslagen zondaar wordt die blijde boodschap, die schat, zo gans begeerlijk. In Israël werden schatten vaak bewaard in aarden vaten. Wat een tegenstelling: die rijke schat in zo'n onaantrekkelijk, aarden vat. Paulus wist zichzelf zo'n aarden vat, als de grootste der zondaren, de minste van de apostelen. Laat er toch geen verwachting zijn van de mens. Hij is maar een aarden vat. En toch... door God verkoren om die schat te dragen. Waarom heeft God nu juist zo'n breekbare, onaanzienlijk vat gekozen, om er zo'n schat in te leggen? Het is opdat niet het instrument, het aarden vat, de eer zou krijgen. De man op de preekstoel moet verdwijnen. Het evangelie zelf moet geproclameerd worden. De gemeente van Corsica werd erop gewezen dat deze dit aarden vat uit de hand van God had ontvangen. Paulus is een apostel "door de wil van God" (1 Kor. 1:1). Toch... al mag er vreugde zijn voor dit geschenk, de dienaar kan het Woord niet toepassen aan het hart. De onwederstandelijke kracht en bediening van de Heilige Geest zijn daarvoor nodig. Het is de Heere Die aarden vaten zo leeg maakt, verootmoedigt en ze zo bewaart voor groot worden. Want als we zelf wat zijn, meer dan een aarden vat, staan we de Heere in de weg. Moge de Heere dit aarden vat gebruiken opdat de schat in het leven van velen gekend en bewonderd zou worden.

's Avonds om 7 uur deed ds. Adams zijn *intrede* in Corsica. Hij sprak over

Ezechiël 3:17: "Mensenkind! Ik heb u tot een wachter gesteld over het huis Israëls; zo zult gij het woord uit Mijn mond horen, en hen van Mijnentwege waarschuwen". De boodschap was: "De wachter op de muren van Zion." Aandacht werd gevraagd voor de behoefte van de wachter, de taak van de wachter en de ontvangst van de wachter.

Ernstig wees ds. Adams op de grote verantwoordelijkheid van de wachter. Hij moest alarm blazen als de vijand naderde. Het is daarom te begrijpen dat de wachter een hinderpaal was voor de vijand en dat deze probeerde hem uit de weg te ruimen en hem het zwijgen op te leggen. De duivel schiet vooral zijn vurige pijlen af op de wachters op Zions muren. En die wachter is maar een "mensenkind". Dat is een verootmoedigend woord voor de boodschapper. Als mensenkind heeft hij de gebeden van jong en oud zo hard nodig, vooral als de zondag weer aanstaande is. De taak van de wachter was het alarmsignaal te geven. Hij moest waarschuwen voor een dreigend gevaar, voor een naderend verderf. Als hij het niet deed, zou het bloed van het volk van zijn hand geëist worden. Van de zijde van de mens is er geen hoop op ontkoming en verlossing. Toch moet ook op de bazuin van het evangelie geblazen worden. De dichter zingt ervan in Psalm 89: "Ik heb hulp besteld bij een Held; Ik heb een Verkorene uit het volk verhoogd." Zo moet de wachter ook verkondigen dat er een Zaligmaker is, de Heere Jezus Christus, Die gekomen is om zondaren zalig te maken. Geen zondaar is te zwart of te vuil, want het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, reinigt van alle zonden. Het geluid van de bazuin moet verkondiging zijn van wet en evangelie. Zo moeten de wachters ambassadeurs van Christus zijn, zoals de apostel zegt in 2 Korinthe 5:20: "Zo zijn wij dan gezanten van Christus wege, alsof God door ons bade; wij bidden van Christus wege: laat u met God verzoenen." Hoe zal die wachter nu ontvangen worden? De vraag werd gesteld wat voor een wachter nu het meest profijtelijk in

het midden van de gemeente zou zijn. Is dat iemand die uw toejuiching begeert en uw ongenoegeen vreest? Iemand die als hij gevaar ziet, er het zwijgen toe doet? Ook al zijn onze harten van nature weerspanning, toch zult u moeten zeggen: ik begeer er een die getrouw op de bazuin blaast en eerlijk met ons handelt. "En een iegelijk wien veel gegeven is, van dien zal veel geëist worden." Wat hebben we dan toch nodig oren om te horen en het werk van de Heilige Geest in onze harten. Ds. Adams hoopte dat hij gekomen mocht zijn voor "het allerhoogste doel": de glorie van Gods heerlijke Naam. Hij hoopte dat Gods volk bevestigd zou mogen worden in het dierbaar geloof en zijn dienst gebruikt zou worden tot de komst van Gods Koninkrijk, ook in de harten van de jeugd. Hartelijk beval hij de dienst van Zions Koning aan bij de jonge mensen.

Woorden van dank werden vervolgens gesproken tot de bevestiger, docenten, curatorium, ambtsdragers, familie en vrienden. Daarna werd ds. Adams toegesproken door vertegenwoordigers van de classes Mid-West, East, en Far-West, van het curatorium en door een ouderling namens de kerkenraad en gemeente. Het was zeker een bijzondere dag voor Corsica. Maar mogen we samen toch maar veel beseffen dat er geen verwachting kan zijn van 'het aarden vat'. Gods kracht wordt in zwakheid volbracht. De Heere leert Zijn volk en knechten wel in wegen van afbraak en ontdekking, met zichzelf teleurgesteld uit te komen. Maar mocht de verwachting bij alles wat wegvalt en tegenvalt, door genade maar zijn van Hem Die nooit tegenvalt, maar het vaak zo wonderlijk doet meevallen, als we er niet meer op rekenen kunnen. Sterke Hij Zijn knechten en ambtsdragers, al die aarden vaten, in de strijd. Geve Hij maar veel te ervaren van de rijkdom van die schat, van de volheid van genade in Christus. Hij is een verrassend God voor een ellendig en arm volk dat op Zijn Naam leert betrouwen.

Een hartelijke groet uit Michigan,
ds. C. Vogelaar.

Norwich en China

Wellicht vraagt u zich af wat die twee met elkaar te maken hebben. Norwich is een liefelijk dorp, gelegen in de Canadese provincie Ontario, met enkele duizenden inwoners. China is het volkrijkste land op deze aarde met ongeveer dertienhonderd miljoen mensen. Wat hebben die twee met elkaar te maken? Ik zal u het antwoord proberen te geven.

Op dinsdagavond 27 september 2005 waren we met ongeveer vijfhonderd mensen samen in het ruime kerkgebouw van de Netherlands Reformed Congregation van Norwich. In de kerkdienst van die avond vond de uitzending plaats van Netty Zekveld, die in dienst van onze zending in China hoopt te gaan werken. Samen met onze algemeen secretaris drs. G. Nieuwenhuis mocht ik aanwezig zijn en het Deputaatschap voor de Zending vertegenwoordigen. Er was die avond een lijn van Norwich naar China, omdat Netty als lid van de gemeente van Norwich naar China hoopt te vertrekken.

Ds. J. Spaans, die al eenentwintig jaar de gemeente van Norwich mag dienen en met de gemeente vergroeid is geraakt, ging die avond voor in de bediening des Woords. De tekst voor de prediking was Prediker 9:10a: "Alles, wat uw hand vindt om te doen, doe dat met uw macht." Hij wees op het Goddelijk bevel dat in deze woorden ligt opgesloten. Een bevel dat juist bijzonder benadrukt wordt in het licht van het verband van deze tekst, waarin erop gewezen wordt hoe kort en broos ons leven is. Maar juist voor dat korte leven geldt dat we alles hebben te doen wat onze hand vindt om te doen voor het Aangezicht des Heeren. Ds. Spaans wees erop dat hier voor ieder een roeping ligt. Voor de vaders op hun werk, voor de moeders in de gezinnen, voor de jongeren en voor de ouderen, waar de Heere ons dan ook een plaats gegeven heeft. Het is onze roeping te leven tot eer des Heeren en in Zijn vreze. Daarmee eindigt de Prediker wanneer hij zegt: "Vrees God, en houd Zijn geboden, want dit betaamt alle mensen" (Pred.12:13). In dat licht moeten

ook de woorden van de tekst worden verstaan. Het gaat om een leven in de vreze des Heeren. Daarin geldt het dat we alles hebben te doen, wat onze hand vindt om te doen, en dat "met uw macht", dat wil zeggen met de gaven, die de Heere ons gegeven heeft, in diepe afhankelijkheid van Hem. Ds. Spaans wees op onze roeping daarin, maar evenzeer op onze diepe en totale afhankelijkheid van de zegen en de genade van boven.

Hij betrok de woorden van de tekst op ieder in de kerk, maar zeer bijzonder op Netty in verband met haar uitgaan naar China. Hartelijk en meelevend werd zij door Ds. Spaans aangesproken. Hij wees op de wonderlijke weg die de Heere met haar gegaan is. Die wonderlijke wegen des Heeren vond hij ook zo duidelijk terug in de woorden van de tekst: alles, wat uw hand vindt om te doen, dat wil ook zeggen alles, wat de Heere in Zijn wonderlijke leiding op uw weg plaatst. Hij wees erop dat de Heere al langere tijd liefde in haar hart had gegeven voor China, maar dat de wegen om uit te gaan afgesloten waren. Totdat de Heere Zelf in Zijn wonderlijke leiding een weg opende, omdat het Nederlandse Zendingsdeputaatschap een oproep liet verschijnen, waarin werkers werden gevraagd voor China. Zo opende de Heere Zelf de weg. Hij wees erop dat het bijzonder is, dat iemand die lid is van één van de Noord Amerikaanse gemeenten, wordt uitgezonden in Nederlandse zendingsdienst.

Ds. Spaans hield de gemeente voor dat het een moeilijke taak is, die Netty wacht. Eerst zal zij twee jaar lang Chinees moeten leren. Daarna zal zij een werkkring in China moeten vinden. Zij zal niet bij een kerkelijke gemeente kunnen behoren in China, zoals op andere zendingsvelden vaak wel mogelijk is. Het zal een eenzame positie voor haar betekenen. En daarbij zal het haar gebed moeten zijn, of de Heere Zelf mensen op haar weg moge plaatsen, tot wie zij zou mogen spreken over het Woord des Heeren. Hij wees in dat verband op Filippus, die de éne kamerling ontmoette en tot hem

spreken mocht over de lijdende Christus en dat tot eeuwige zegen. Ds. Spaans wenste Netty toe dat de Heere op die wijze in China mensen op haar weg zou plaatsen en dat zij zo, evenals de tekst zegt, zou mogen doen, wat haar hand vindt om te doen. Hij wekte de gemeente op tot gebed voor haar en hij dankte Netty voor alles wat zij had mogen betekenen in de gemeente en in het bijzonder op de school, waaraan zij verbonden is geweest.

Namens het Deputaatschap voor de Zending mocht ik vervolgens de uitzending verrichten. Nadat de in een uitzending gebruikelijke vragen werden gesteld, beantwoordde Netty die met haar jawoord, waarbij zij er nadrukkelijk aan toevoegde dat zij haar opdracht met Gods hulp hoopte te verrichten. In de toespraak die volgde, heb ik haar gewezen op het woord dat de Engel des Verbonds sprak tot Gideon in Richteren 6:14, waar we lezen: "Ga heen in deze uw kracht." Hoewel de opdracht aan Netty natuurlijk een heel andere is dan de opdracht die Gideon kreeg, zijn er wel overeenkomsten. Gideon was in zichzelf maar een zwak mensenkind, die in eigen kracht niet in staat was de opdracht te vervullen. Er werd op gewezen dat ook Netty een zwak mensenkind is. Wat moet zo'n vrouw alleen in dat grote China? Wie is tot deze dingen bekwaam? Maar nu zegt de Heere Zelf: "Ga heen in deze uw kracht." Dat is geen eigen kracht, maar de kracht die de Heere Zelf geeft. Góds kracht was Gídeons kracht! Dat is het wonder. Alleen in die kracht kan het. Er werd tenslotte op gewezen dat de Engel des Verbonds, Die tot Gideon sprak, een oudtestamentische verschijningsvorm van Christus is. Die Christus is het, Die voor de zaak van Zijn Koninkrijk in staat. Onze ziel mocht wel beven, was er Koning Jezus niet. Maar die Koning leeft en Zijn kracht werd Netty toegewent.

Nadat Ds. Spaans de dienst op de gebruikelijke wijze had afgesloten, was er gelegenheid om afscheid te nemen van Netty. Van die gelegenheid werd door velen uit de gemeente van Norwich gebruik gemaakt. Na enkele maanden toerusting in Nederland te hebben ontvangen, hoopt zij, samen met Christine Vlastuin, die D.V. zal worden uitgezonden uit de gemeente van Capelle aan den IJssel Middellwatering, naar China te vertrekken. Ik hoop dat het u nu duidelijk geworden is, dat er een lijn getrokken is vanuit

Norwich naar China. Twee jonge vrouwen naar China, om daar in zendingsdienst te spreken met mensen, door de Heere op hun weg geplaatst. We denken hierbij ook aan Lammertha Wilbrink, die samen is uitgegaan met Esther Klaasen, die om gezondheidsredenen naar Nederland

moest terugkeren. Lammertha mag al langere tijd in China verblijven. De Heere geve gebed voor het werk in dat grote land en Hij moge ook daar zondaren toebrengen tot Zijn gezegend Koninkrijk.

Zeist, ds J.J. van Eckeveld

Alleen wederkeer brengt redding

De Gereformeerde Gemeenten in de naoorlogse jaren

(2) Ingedronken als water

Aan een gebouw op de Oostzeedijk in Rotterdam hing na de bevrijding een spandoek: „Om Hem te dienen heeft God ons bevrijd!” In het algemeen gold echter dat de geallieerden meer lof toegebracht werd dan de Heere, Die de vrede schonk. In kerkelijke notulen van kort na de oorlog is droefheid te bespeuren over de houding van het Nederlandse volk. Er was meer feestgedruis dan verootmoediging. Ds. G.H. Kersten wees er tijdens de eerste naoorlogse Algemene Vergadering van de SGP op „dat de zonde ingedronken wordt als water. Een danswoede heerst als nooit tevoren.” Overheid en kerk maakten zich zorgen over de jeugd, die losgeslagen leek. Na de ellende en de spanningen van de crisisjaren en de oorlog werden de bloemetjes nu uitbundig buitengezet. De kerkelijke vergaderingen spraken over gemeentelieden die aan volksfeesten deelnamen. De oorlog had het zedelijke peil van het volk een knauw gegeven. Er was sprake van verruwing en vergroving. Het Studie- en Documentatiecentrum van het gevangeniswezen constateerde een toename van de criminaliteit. Het respect voor gezagsdragers was verminderd. Tijdens de oorlog was het een deugd de bezetter te slim af te zijn of het opgedragen werk te ontduiken, en dat gedragspatroon was na de bevrijding niet zomaar verdwenen.

Doorbraak

Het isolement van plattelandsgebieden werd ook steeds meer doorbroken en dat bleef niet zonder gevolgen. In het jongerenblad *Daniël*, dat ondanks de materiaalschaarste vanaf 21 juni 1946 kon verschijnen, stonden tal van waarschuwingen tegen verkeerde invloeden; ook

tegen bioscoopbezoek en andere uitingen van wereldsgezindheid. Tijdens classicale en synodale vergaderingen kreeg dit eveneens voortdurend aandacht. Zo werd begin jaren vijftig veelvuldig gesproken over vrouwen die hun haar kortgeknipt hadden of een lange broek droegen.

Er werd een verflauwen van het kerkelijk besef geconstateerd; het algemeen heersende relativisme ging de gereformeerde gezindte niet voorbij. In enkele grotere kerken bestond een sterk streven naar oecumene. Zorgen waren er ook over de toenemende invloed van de Zwitserse theoloog Karl Barth. Ds. J. van den Berg wees in een meditatie in het eerste nummer van *Daniël* op de gevaren van het humanisme, een strik van de duivel, „misschien gevaarlijker nog dan het nazidom, wijl het zachter zich aandient.” Er kon zoveel met godsdienst gepaard gaan. „Ge kunt dansen, bioscoop gaan, voetballen enz., mét godsdienst. Dat is het gevaarlijke van hetgeen nu wordt voorgezet.”

De naoorlogse jaren werden gekenmerkt door een streven naar doorbraak van de verzuiling. Socialisten, vrijzinnig-democraten en progressieve christenen verenigden zich in de Partij van de Arbeid. Men zocht een eenheid zonder het hechte fundament van Gods getuigenis, signaleerde ds. G.H. Kersten. Zijn broer A.J. Kersten waarschuwde in *Daniël* tegen dit streven: „Ook begint het humanisme zich overal in het land te roeren en komt weer op. Het past wonderwel bij de ‘doorbraak’, volgens welke een christen heel goed lid van de PvdA kan zijn en ook van een neutrale vakbeweging. Ook is de openbare school best. Dit humanisme verbindt enige christelijke waarheden aan het oude Griekse heidendom. Zij bedreigt het schriftuurlijk belijden. Hier schuilen

grote gevaren, die veel meer onderkend moesten worden. Hier sluipen de verleidingen op muiltjes binnen. En uit een zo gedeelde kerk als in ons land gaat maar zwak verweer op.”

Jeugdwerk en catechese

De Jeugd in Nood, luidde de titel van een brochure die het Landelijk Verband van Jongelingsverenigingen van de Gereformeerde Gemeenten in 1946 uitgaf. Met grote zorg werd daarin een schets gegeven van de tijdsomstandigheden. Bij ouders en kerkenraden werd aangedrongen op meelevens: „De jeugd vraagt onze belangstelling, liefde en gebed.” Wat deden de kerkenraden om de jongeren te behouden? „Zo wij ze niet opwekken zich te verenigen op de erve van Gods Kerk, gaan zij zich verenigen buiten de kerk en de droevige gevolgen daarvan zijn ons niet onbekend.” Ook ds. A. de Blois wees in die periode eens op het grote belang van het verenigingswerk. „Vooraf in onze tijd, waar de zuigkracht van de wereld zo sterk is en een stroom van literatuur over onze jonge mensen wordt uitgegoten die vaak hun zielen vergiftigt, is het zo nodig dat onze jonge mensen in de waarheid worden onderwezen.”

Op de jongelingsvereniging komt men „in alle eenvoudigheid saam, om biddend Gods Woord te onderzoeken, niet óf het wel waar is wat we in de Bijbel lezen, maar omdat het waar is. Hoe vastter wij staan in de bodem der waarheid, hoe moeilijker het zal zijn voor de goden van de tijd om het jonge hart te beïnvloeden.” Nog een praktische wenk: „De inleider stelle zich niet aan als een miniatuurpredikantje.” In 1947 constateerde een scribent in *Daniël* met „blijdschap dat er een ontwaken komt in de Gereformeerde Gemeenten, en dat het wordt ingezien dat men de jeugd niet aan zichzelf mag overlaten.” Dat gold ook de wat oudere jeugd: in 1950 werd in Wapenveld een studentenconferentie vanuit de Gereformeerde Gemeenten gehouden en werd in vier studentensteden een contactpersoon benoemd. Ouderling A.J. Kersten richtte zich in *Daniël* tot de jongeren: „Je denkt soms: ach, al dat gecatechiseer, en dan die Hellenbroek, en dat gepluis in de gereformeerde leer! Maar weet dat dit erg nodig voor ons is, en dat de Heere al die arbeid nog aan u laat doen en de leer der godzaligheid toch nog zo heeft willen bewaren, dat gij uit de schat der oude kerk nu onderwezen wordt!”

(wordt vervolgd)

Scherpenzeel,

L. Vogelaar

Boekennieuws

Kranendonk-Gijssen, Wulferts grootste wens. Uitg. Den Hertog, 102 blz.

De dichter van Psalm 78 wijst op de noodzaak van het vertellen van de daden des Heeren aan het nageslacht. De geschiedenis van de kerk toont ons de leiding en de trouw des Heeren. Het is daarom een goede zaak dat mevr. Kranendonk het leven van de bekende Wulfert Floor heeft verteld voor de kinderen. Op eenvoudige wijze komt de zorg van de Heere over Wulfert in dit boek tot ons. Het is goed leesbaar en duidelijk voor kinderen vanaf 11 jaar. De gebeurtenissen zijn niet geromantiseerd. De historische feiten zijn nauwkeurig onderzocht en verwerkt in het verhaal. De schrijfster is er in geslaagd een goed lopend verhaal te schrijven. We hopen dat dit boek door velen (voor)gelezen mag worden. De kinderen mogen weten dat de God van Wulfert Floor nog leeft!

Lisse,

ds. C. Neele

J. Mastenbroek, Gewassen in de Bloedfontein. Uitgave van Gebr. Koster, Barneveld, 163 blz. ISBN 90-5551-338-5.

€ 14,90.

In een zestiental hoofdstukken geeft de auteur het een en ander weer uit het levensboek van een kind van God aan wie de Heere Zijn genadegaven op een rijke wijze heeft geschonken. Deze vrouw – Anna Ruitde Wachter (1867-1961) – heeft een bewogen leven gehad. Tweemaal weduwe geworden, terwijl zij ook twee kinderen door de dood heeft moeten missen. Zowel in haar jeugd als later in haar huwelijk waren de levensomstandigheden zeer sober. Het was hard werken voor een arm, schamel bestaan. Ze heeft wel enig onderwijs ontvangen, echter schrijven heeft zij nooit geleerd. De brieven die zij schreef, dat waren er vele, dicteerde zij. De auteur schetst "vrouw Ruit", zoals naar gewoonte uit die tijd de aanduiding luidde, als iemand die veel contacten had zowel in woord als in geschrift!

Maar het meest wezenlijke onderdeel in dit boek vormen de mededelingen hoe zij de Heere heeft leren kennen en hoe zij vervolgens Hem te kennen.

Zij leefde, pas getrouwd, niet meer rustig. In haar hart leefde vrees, angst: vrees om te sterven, angst voor de dood. Zij kon niet bestaan voor God. In de nood van haar ziel trad de Heere tussen beide en verlost haar door Zijn spreken: "Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, Ik heb verzoening gevonden." Door het geloof mocht zij amen zeggen op het spreken Gods in haar ziel. De Heere vergunde haar in voortgaande ontdekkingen aan haarzelf en aan Christus dat de zaligheid ligt in het werk van

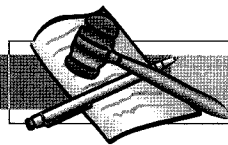
een drie-enig God. Haar leven mocht rijke vruchten dragen doordat zij op heldere en innemende wijze mocht spreken van de weldaden die de Heere haar had bewezen.

Uit haar (gedicteerde) brieven ontstaat een helder beeld van deze levendige christin. Ze was anderen tot onderwijs: gunnend, troostend, uitnodigend, bemoedigend of ook terechtwijzend, dat ook. Ze schrijft ook eerlijk, niet alleen over geschonken ootmoed en beleefde onderworpenheid, maar ook over opstand in haar hart. Treffend is wat uit een brief door haar wordt weergegeven ten aanzien van haar geestelijk werkzaam zijn bij het sterven van Jannigje de Groot, een meisje van 19 jaar uit de buurt waar zij woonde. En verder over Ma Roozmond, een ander buurmeisje, ook 19 jaar oud. Zowel Jannigje als Ma mochten op hun sterfbed een helder getuigenis geven van het zaligmakend werk Gods in hun ziel. Kortom, tegenwoordig zouden we zo iemand als "vrouw Ruit" met

recht kunnen aanduiden als een identificatiefiguur. Eigenlijk nog meer dan dat: ze werd als middel in Gods hand gebruikt. Zelf zei ze er van: "Mijn hart werd er ook door gesterkt uit vrije gunst. Ik mocht bij vernieuwing geloven dat mijn zaligheid ook zo vrij en vast lag." Van gemaakte vroomheid was ze wars. Gevoegd bij haar vermogen om haar gedachten helder en raak uit te drukken, kon een bijzondere uitwerking daarvan het resultaat zijn. Ze was op bezoek ergens in Herkingen. Er werden bij de koffie een of twee zoete koeken (met boter!) gepresenteerd. Een ouderling, die mooi kon bidden, stelde voor om vóór het gebruiken ervan een zegen te vragen. Dat was men doorgaans gewoon. Vrouw Ruit had wel trek in koffie, maar ze verwachtte een lang gebed: ze kende het bidden van die man wel. Uit haar reactie kan worden afgeleid dat ze wars was van vroomheid, want ze zei: "Da's goed, maar laten we dan eerst maar de koffie drinken, want ik houd van een warm bakkie!" Daarom, het zou goed zijn als velen, ook onze jongeren, ervan kennis zouden nemen waarin de ware rust en vreugde te vinden is. Niet om deze beschreven levenservaringen als een soort geijkt patroon te laten dienen, zeker niet, maar om te lezen hoe wonderlijk goed de Heere is voor een arme zondaar. Neem en lees.

Zeist,

M.K. Treur

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

te Aalburg: ds. A.J. Gunst te Nieuwerkerk;
te Brakel; ds. G. Mouw te Uddel;
te Leiderdorp:
ds. A.A. Brugge te Scherpenisse.

Bedankt:

voor Beekbergen:

ds. W.J. Karels te Hardinxveld-Giessendam;
voor Bodegraven: ds. G. Clements te Gouda;
voor Borssele, Doetinchem en Veenendaal:
ds. M. Karens te Werkendam;
voor Hendrik Ido Ambacht:
ds. A. Schreuder te Rijssen-Zuid.

IN MEMORIAM OUDERLING-CURATOR G. BAAN (63)

"Wat een vragen vervullen ons hart.", zo begon ds. C. A. van Dieren de rouwdienst op dinsdag 4 oktober j.l. in de geheel gevulde Noorderkerk van Rijssen. Een geliefde man, vader, opa, ouderling en beminde curator moest ten grave gedragen worden. Tijdens de kerkenraadsvergadering op donderdag 29 september heeft deze ogenschijnlijk sterke broeder aangrijpend plotseling de laatste adem uitgeblazen. Broeder *Gerrit Baan*, die zonder het te weten of te zoeken als een pilaar in het huis Gods mocht staan, is niet meer. In ootmoed en eenvoud nam hij onder

ons een gewaardeerde plaats in. Het antwoord op vele vragen mocht de predikant van de Noorderkerk geven tijdens de overdenking van Joh. 17: 24 "Vader, Ik wil, dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn die Gij mij gegeven hebt; opdat ze Mijn heerlijkheid mogen aanschouwen, die Gij Mij gegeven hebt; want Gij hebt Mij liefgehad vóór de grondlegging der wereld". Christus' begeerte was sterker dan al onze banden, zo benadrukte hij. Alle zonden, zorgen en noden in één ogenblik weg. Een kind hoort immers thuis....

Ds. J. J. van Eckeveld, die als voorzitter van het curatorium sprak, gewaagde van de gegéven genade van de eenvoud, oprechtheid en van zijn onderscheidingsgave. Hoe zullen we hem missen als een fijngevoelig en meelevend mens. Hij had zichzelf leren kennen als één die nooit naar God gevraagd had, die door Gods vrije genade in Christus alleen was opgeraapt en in de Middelaar begenadigd. Hij is eruit en erdoor mogen komen, ja hij is thuis mogen komen. Alles had en heeft hij alleen aan het Lam te danken, Wiens heerlijkheid hij hier bij aanvang mocht aanschouwen. Daarom mogen we naar de woorden van Calvijn niet overmatig treuren over degenen die 'in den Heere' sterven, hoezeer wij hem missen zullen. Zo werd namens de gemeenschap van onze Theologische School, waar-

binnen hij sinds 1998 mocht dienen, het medeleven verwoord.

Ons hartelijk meeleven gaat uit naar zijn vrouw voor wie het zo onwezenlijk stil zal zijn; naar de kring van zijn (klein)kinderen, waar nog maar enkele maanden geleden zo'n lege plaats kwam; naar de gemeente en kerkenraad van 'Noord', waar hij als tweede voorzitter en voorlezer zo'n grote plaats innam. "Eer er één traan van onze ogen viel, had God al zijn tranen van zijn ogen afgewist. Dat mogen we hem toch niet misgunnen", werd tijdens de rouwdienst terecht voorgehouden. De onveranderlijke God allergenade zij hen in het grote gemis nabij!

ds. G. J. van Aalst

VERSLAG VERGADERING CLASSIS MIDDELBURG VAN 16 SEPTEMBER 2005 TE VLISSINGEN

Ds. J.M.D. de Heer opent de classisvergadering, namens de roepende kerk van Aagtekerke, met het laten zingen van Ps. 21 vers 2 en 4. Daarna leest hij Psalm 72 en gaat voor in gebed. Hij bepaalt ons met name bij vers 15: "En Hij zal leven".

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: Preses: ds. C.G. Vreugdenhil, assessor: ds. M.J. van Gelder, quaestor: B. Sturm en scriba: S. Riemens.

Aan de notulen wordt toegevoegd dat in geval van nood een ouderling een begrafenis kan leiden. De afgevaardigde van Aagtekerke wijst bij dit agendapunt op het feit dat S. de Visser Gzn. 11 jaar de gemeente heeft gediend i.p.v. 7 jaar.

Bij de ingekomen stukken is er een brief van de classis Goes met de mededeling dat aan ds. Moens op de meest eervolle wijze ontslag is verleend en met het verzoek om hem nog als hulpconsulent van de gemeente Nieuwdorp te laten functioneren. Van de redactie van de Saambinder is een schrijven ontvangen met het verzoek om de verslagen van de classisvergaderingen voor de Saambinder zo beknopt mogelijk te houden. De volgende punten worden behandeld:

1. Van een gemeente is een brief ingekomen met een verzoek betreffende kerkelijke grenzen. Kan de classis een overzicht maken van de kernen en gemeenten waar de leden uit de verschillende kerken zich hebben aan te sluiten. De afspraak zou gemaakt dienen te worden dat de kerkenraden leden die verhuizen buiten het ressort van de gemeente wijzen op die afspraak en leden weigeren die zich dan toch "aanmelden". Hierna volgt een uitgebreide bespreking. Het is niet de bedoeling historisch gegroeide situaties terug te draaien. De onduidelijkheid speelt vooral op Walcheren. Er blijken geen afspraken op papier te zijn. Na stemming blijkt dat een meerderheid het voorstel om een commissie te vormen steunt. Deze commissie zal de huidige stand van zaken inventariseren en zal mogelijk voor de volgende classisvergadering een advies uitbrengen. Deze commissie bestaat uit de ouderlingen M. Jacobse, L. Janse en B. Sturm.
2. Een andere gemeente maakt zich zorgen over het open ether systeem van de kerke-

lefoon. Zo vraagt de gemeente te overwegen om de leverancier Wesotronic te vragen dit systeem te beveiligen. Na de mening van diverse afgevaardigden gehoord te hebben wordt besloten om deze zaak in handen van de classisdiaken te geven. Diaken Muilwijk zal dit meenemen naar de vergadering van D.V. 17 november 2005.

3. Een gemeente vraagt of het blad Diakonia voor de gemeenten verspreid kan worden in combinatie met de Gomarus. Er worden enkele bezwaren genoemd. De classicale Gomarus-commissie zal zich hierover buigen en een voorstel formuleren.

Vervolgens worden drie rapporten besproken, onder andere van de Classis Contracta. Hierin is een voorstel voor de verdeling van de consulentenschappen. De verdeling is als volgt: Ds. van Gelder: Meliskerke, Middeldburg-Centrum, Oostburg en Terneuzen; Ds. De Heer: Aagtekerke en Middeldburg-Zuid; Ds. Moens: Vlissingen en Westkapelle; Ds. Vreugdenhil: Haamstede en Oostkapelle. De kerkenraad van Oostburg zag liever twee consulenten in Zeeuws Vlaanderen. De preses geeft aan dat er gezocht is naar een evenwichtige verdeling. Er wordt gevraagd of de predikanten de gemeenten Oostburg en Terneuzen niet zullen "vergeten".

Daarna komen de rapporten van de kerkvisitatie aan de orde. Enkele verhelderingsvragen worden gesteld over een verslag. Bij het verslag van een andere gemeente wordt het gevaar van een uitzonderingspositie onderstreept voor wat betreft de catechisatiemethode. De afgevaardigde van betreffende gemeente legt uit hoe men tot de keuze van een methode gekomen is. Het blijkt dat hiermee de zorg van enkele afgevaardigden niet is weggenomen. De kerkenraad van die gemeente zal deze zaak nog bezien en zich beraden n.a.v. de opmerkingen die zijn gemaakt. Er wordt tenslotte gepleit voor het gebruik van de vragenboekjes van Hellenbroek.

Tijdens de rondvraag vraagt een afgevaardigde of er een classicale hervormingsavond zal zijn dit jaar. Dit jaar valt de 31e oktober op maandag. Als deze dag op zaterdag, zondag of maandag valt is er geen classicale hervormingsavond.

Als roepende kerk voor de eerstvolgende classisvergadering wordt de gemeente van Haamstede aangewezen. De vergadering zal gehouden worden op D.V. maandag 6 februari 2006 te Middeldburg-Centrum, aanvang 9.30 uur.

De preses dankt een ieder voor de inbreng en de goede wijze van vergaderen. Hij sluit de vergadering en verzoekt ouderling P. de Visser van de roepende kerk te eindigen. Hij laat zingen Ps. 72 vers 3 en 8 en eindigt met dankgebed.

scriba, S. Riemens.

BEVESTIGING S. DE VISSER TOT OUDERLING-EVANGELIST IN LEEUWARDEN

'Vrije Friezen, ronde Zeeuwen' en vele, vele anderen vulden op zaterdagmiddag 24 september de Grote of Jacobijnerkerk te

Leeuwarden. Hier vond de bevestiging plaats tot ouderling met bijzondere opdracht, d.w.z. evangelist, van dhr. S. de Visser, afkomstig van Aagtekerke. Hij zal als ambtsdrager verbonden zijn aan de gereformeerde gemeente van Kampen. Daarom leidde de predikant van deze gemeente, ds. J.J. Tanis, de bevestigingsdienst. De woorden uit Exodus 3 : 6: „...Ik ben de God Uws vaders, de God van Abraham, de God van Izak en de God van Jakob” – waren tekst.

In deze woorden (en hun verband) gaat het om *De God der vaderen of De God van de braambos*. Het thema wordt uitgewerkt in drie punten:

1. **Vers 2: Zijn openbaring.** Mozes is in het achterland. De onberouwelijke keuze brengt in de woestijn, anders gezegd: in de geloofs oefening, opdat het geloof gelove, als ziende de Onzienlijke. Dan wordt eerst Egypte verlaten en ook het eigen volk. Hoe? Als onbegrepen door vijand en vriend. Hij kon geen onrecht zien. (Hand. 7:24), in Egypte noch in Midian. Daarom bevrijdt hij de dochters van Jehtro, bij wie hij een gastvrij onthaal vindt en een half leven blijft als schaapherder in de woestijn, het achterland. Was dit nu de vergelding des loons? Gekozen voor zijn volk en gegaan naar zijn volk en gedacht aan zijn volk en uitgestoten door zijn volk, zijn volk dat het juk van Egypte koos boven de bevrijding door zijn broeder? Zie hierin een beeld van Hem, toegezegd aan de vaderen, gekomen tot het Zijne, maar de Zijnen hebben Hem niet aangenomen. Veertig jaar is het: 'Zou de Heer' Zijn gunstgenoten, dacht ik, dan altoos verstoren?' Vreemdeling in een vreemd land! (Exodus 2 : 22) Dat is nodig om te sterven, zichzelf te verliezen en tot God te schreeuwen. Dat is een deel van 'de Heere is nabij' (Exodus 2 : 23).

Wat moet nu het gelovende geloof leren in de woestijn, in het achterland, in dat bergachtige land? Wachten op Gods tijd, Gods Woord, Gods roeping. En... Mozes moet zijn driften leren beheersen, want in stilheid en vertrouwen zal zijn sterkte zijn. Hij moet veranderen, maar God verandert niet. In dit bergachtige land ontstaat het concept van Psalm 90: 'Eer de bergen geboren waren, (...) ja van eeuwigheid tot eeuwigheid zijt Gij God'.

2. **Vers 5: Zijn roeping.** Mozes ziet 'een groot gezicht'. Niet de brand, maar het niet verteren van het brandende. Dit heeft wat te zeggen en hij loopt er heen. Het antwoord is er eerder dan de vraag, want God verschijnt hem in een menselijke stem. Mozes denkt dat hij een vreemdeling is in een vreemd land, maar de Roepende kent hem, heeft hem hier gebracht, meer nog, heeft zijn gangen van eeuwigheid af bepaald (Psalm 139). Dat is fundamenteel: een vreemdeling... een gekende, tot wie God spreekt, nog, nu: in de prediking. Een mens in duisternis en donkerheid hoort door het licht van de Geest de God van het Licht. En wie zo hoort zal volgen, zal gehoorzamen: Mozes... Samuel... Samuel de Visser. "Zie hier ben ik" ...maak mij gehoorzaam".

De brandende braambos is een beeld van de Kerk. Het is een woestijngewas, doornachtig, zich bevindend in brand en vuur. Weer moet gedacht worden aan die Psalm van Mozes: 'Wie kent de sterkte Uws toorns?' en toch komt de Kerk niet om, want: de engel des HEEREN is er in. 'Wij vergaan door Uw toorn'; en daar is Hij: in de braambos, in de kribbe, aan het kruis. Hij openbaart Zich: een heilig God. Dat moet de Kerk weten. Daarom: '...trek uw schoenen uit van uw voeten, want de plaats waarop gij staat, is heilig land'. De schoenen moeten uit, want daarmee zijn we verbonden aan de aarde, daar kleeft het stof der aarde aan. Anders gezegd; er is een scheiding tussen Hem Die van Boven is en ons die uit de aarde aards zijn. De scheiding wordt veroorzaakt door de zonde. Wie dit begreep? De tollenaar achter in de tempel, en ook de dichter van Psalm 130: 'Zo Gij, HEERE! De ongerechtigheden gadeslaat; HEERE! Wie zal bestaan?' Zeg eens: Wie klimt dan de berg des HEEREN op?

3. vers 6: Zijn bemoediging, want de vrees verhindert niet. Er is de trekking van een onzichtbare Hand. 'Niemand komt tot de Vader dan door Mij'. 'En die tot Mij komt, zal ik geenszins uitwerpen'. En: 'Gods verborgen omgang vinden zielen, waar Zijn vrees in woont; 't heilgeheim wordt aan zijn vrinden, naar Zijn vreëverbond getoond. Zijn volk wordt lelie onder de doornen. Uit de overgave van de vernederde Christus ontvangen zij hun overgave door de verhoogde Christus, zodat ze spreken: 'Onze hulp is in de Naam des Heeren' en Hij zegt: 'Ik ben met u'.

In deze huilende wildernis gaat Hij Zijn Verbondstrouw openbaren, Zijn Verbondsliefde. De grote Herder der schapen zoekt hier Zijn verdoolde schaap. Hier! Waar? In de woestijn... in Leeuwarden. En Hij bemoedigt als *de God* uws vaders. Hij herhaalt: *de God* van Abraham, *de God* van Izak en *de God* van Jakob. Daarom: Roep de God der vaderen aan, die over u aangeroepen is en uitgezongen in Psalm 105:5. De God Die aan Abraham verscheen, Die het Verbond met Izak heeft vernieuwd, Die het bevestigde aan Jakob, die Bethel en Phiël beleefde en op zijn beurt zijn zoon zegende: 'Juda, gij zijt het!' De God Die roept, Die trekt, Die belooft, Die bevestigt, Die verschijnt, Die grote en vaste dingen openbaart, Die ten laatste Zijn Zoon gezonden heeft.

Aan Abraham is beloofd: Dit land zal Ik u geven. Hij heeft het niet ontvangen. En ook de andere vaderen zijn er niet meer. Maar God blijft. Hij zegt: 'Ik ben er wel Ik word niet veranderd! Ik zal zijn Die Ik zijn zal! Gisteren, heden, en tot in eeuwigheid Dezelfde!' 'Ik ben een God der levenden!' Hun gedachtenis is tot zegen, en 'zijn Godgeheilgd zaad, zal 't gezegend aardrijk erven'.

Hier wordt de woestijn een heiligdom. Hier is Immanuel, God met ons. De God der levenden zorgt dat zij er niet verdwalen. Hij is de Weg. Hij had geen schoenen meer aan Zijn voeten, toen Hij de weg

baande, Hij had geen mantel meer aan toen Hij hing in de hitte van de toorn. Hij kende 'de sterkte Uws toorns'. Hij ging de weg tot het einde, totdat Hij uitriep: 'Het is volbracht!' Daarom krijgt de helse farao Zijn volk er nooit onder, ook al roepen ze: 'Ik verga door Uw toorn'. Wel, die God leeft, werkt, bemoedigt en leidt Zijn volk naar Kanaän. 'En hebt ellendigen dat land bereid door Uwe sterke hand'.

Broeder De Visser: 'Goede reis! Hij heeft u geroepen. De opgevaren Middelaar deelt gaven uit. De Heilige Geest geve vrijmoedigheid om van Hem te getuigen'. Amen.

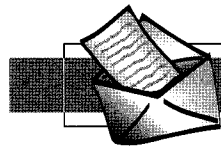
Na de bevestiging volgden toespraken. Namens het Deputaatschap sprak de voorzitter, ds. A. Schreuder. 'Ik begrijp het niet', had De Visser gezegd toen hij op een zaterdagmiddag werd aangenomen. Misschien vandaag ook niet, en hopelijk in de toekomst evenmin. Paulus, oud geworden, geeft aan Timotheüs, nog jong, een raad: 2 Tim. 2 : 24 en 25. Lees vooral na wat de kanttekeningen hierbij zijn. Denkt Paulus klein van God (zie het slot van 25)? Neen, hij heeft meer vrucht gehad dan anderen.

Matthew Henry zegt: '...ofschoon wij nooit mogen wanhopen aan de genade Gods, moeten wij zorgen er niet op vooruit te lopen'. Laten we groot denken van Gods almacht en buigen voor Gods vrijmacht.

Namens de evangelisten sprak broeder G. Baan, wetend dat het werk in de zinderende woestijn moeite en strijd meebrengt, ook vreugde: als mensen onder het Woord komen. Alles is voorbereid voor uw werk. Over het gebouw, zo wonderlijk ontvangen, spreken we soms in termen van een bedrijf. Wel, de winst ligt vast: 'Mijn raad zal bestaan en Ik zal al Mijn Welbehagen doen'. Jezus moest op weg van Judea naar Galilea door Samaria gaan. In een milieu vol godsdienst door mensen bedacht, moest een vrouw toegebracht worden. Ook u zult allerlei godsdienstige uitingen moeten aanhoren. Moge u ook de belijdenis als van deze vrouw vernemen. Als Profeet leert Christus wie Hij als Priester is en ook als Koning. Dat deze Koning als Rechter komt, geve ernst en ijver. Deze Koning heeft ook gezegd: 'Ik ben met u al de dagen'.

De slotzang was Psalm 72 : 11.

N. Stam.

Berichten

JONGERENHERVORMINGSVOND IN DORDRECHT

Op D.V. zaterdag **22 oktober** wordt er een jongerenhervormingsavond gehouden in de Grote Kerk te Dordrecht met als spreker ds. G.J. van Aalst. Het thema is: "Wir sind betler. Hoc est verum! (Wij zijn bedelaars. Dat is waar!)" Leiding: L.A. Kroon. Muzikale medewerking: Seba meisjes- en gemengd koor en het mannenkoor Groot Rotterdam. Aanvang: 19.45 uur.

ZANGAVOND IN LEIDERDORP

De ring West-Nederland van de bond van zangverenigingen van de Geref. Gemeenten organiseert op D.V. vrijdag **14 oktober** een koor- en samenzangavond in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Leiderdorp, Hoofdstraat 73. Medewerking wordt verleend door het jeugd-meisjeskoor "De Jonge Lofstem" uit Lisse en de gemengde koren "Eben-Haëzer" uit Scheveningen en "Jubilate Deo" uit Leiderdorp.

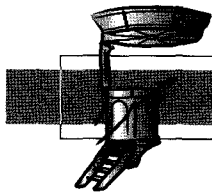
Een ouderling van de plaatselijke Geref. Gemeente verzorgt o.a. de opening. Aanvang: 19.45 uur.

KONINKLIJKE ONDERSCHIEDING

Op vrijdag 9 september 2005 heeft burgemeester H.C.J. Roijers aan ons gemeentelid de heer A.C. Witvliet de onderscheiding uitgereikt die behoort bij de benoeming tot Lid in de Orde van Oranje Nassau. De bijeenkomst vond plaats in de trouwzaal van het gemeentehuis te Waddinxveen. De burgemeester memoreerde ondermeer, dat hij van

1974 tot 2000 ouderling was van de Gereformeerde Gemeente te Gouda en van 1981 het scribaat van deze gemeente verzorgde. Verder wees hij op de inzet van de heer Witvliet als bestuursvoorzitter van de stichting 'De Vluchtheuvel' van 1995-2004 en als secretaris van de toenmalige stichting 'Onderdak'. De burgemeester wees erop, dat in deze werkzaamheden en andere taken zijn deskundigheid, zorgvuldigheid, integriteit en beweging met de naaste tot uitdrukking kwamen. Hij betrok ook mevrouw Witvliet zeer nadrukkelijk bij de onderscheiding, omdat zij haar man zoveel ruimte en steun bij alle werkzaamheden had geboden en zelf ook bepaalde taken had verricht. Vervolgens werd hij toegesproken namens de Goudse kerkenraad door de heer J. Mastenbroek en namens 'De Vluchtheuvel' door de directeur, de heer H. van Groningen. De heer Witvliet zelf sprak een slotwoord, waarin hij woorden van dank richtte aan het adres van de Koningin en de burgemeester. De helft van de onderscheiding kwam naar zijn zeggen zijn vrouw toe. Hij gaf aan, dat de Heere hem zo vaak onverdiend Zijn gunst had betoond. Hem alleen komt alle eer toe voor hetgeen hij heeft mogen doen in alle gebrek. De kerkenraad wil br. Witvliet die in onze gemeente leiding geeft aan de lidmatenkring, hierbij van harte feliciteren en betreft daarbij ook zijn vrouw en kinderen. De Heere zij hem in alles goed en nabij. Namens de kerkenraad waren naast onze predikant nog enkele ouderlingen en diakenen bij de plechtigheid aanwezig.

Kerkenraad Boskoop

Predikbeurten

ZONDAG 16 OKTOBER 2005

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. Verschuure; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Almelo 18.30 uur ds. Visscher; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Andijk 19.00 uur ds. Bakker; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur ds. Kleppe; Arnhem 10.00 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Barendrecht (in CGK; Voordijk 252) 13.30 en 19.00 uur leesdienst; Beekbergen 19.00 uur ds. Schot; Benthuizen 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 19.00 uur ds. Clements; Bodegraven 18.45 uur ds. Kattenberg; Boskoop 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur leesdienst; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Delft 16.30 uur ds. Paul; Deventer 18.00 uur ds. J. Karels; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. P. Blok; Doetinchem 9.30 en 19.00 uur (dovendiensten) ds. W.J. Karels; Drachten 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. Hoogerland; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 12.15 uur ds. De Jongste; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Vermeij; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur ds. Hakvoort; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur ds. Bakker; Enter 9.30 en 15.00 uur ds. Visscher; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur leesdienst; Goes 14.00 uur ds. Schreuder; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder (kerkgebouw Spoorstraat) 9.30 uur en 18.00 uur ds. Schipper en 14.00 uur leesdienst; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. Golverdingen; Haamstede 10.00 uur ds. Gunst en 18.30 uur ds. Moens; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Hendrik-Ido-Ambacht 19.00 uur ds. P. Mulder; Hilversum 10.00 en 16.00 uur stud. Joosse; Hoogeveen 19.00 uur ds. Golverdingen; Houten 11.00 en 17.00 uur ds. Van der Net; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Tanis; Kapelle-Biezeling 9.30 en 18.00 uur ds. W. Harinck; Katwijk aan Zee 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. Neele; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Kootwijkerbroek 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. Beens; Kortgene 18.30 uur ds. C. Harinck; Krabbendijke 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Krimpen a/d IJssel 10.00 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Leerdam 15.30 uur ds. De Heer; Lelystad 15.00 uur ds. L. Blok; Lisse 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Marknesse 19.00 uur ds. Brugge; Meeuwen 14.30 uur ds. Melis; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. Moens; Middelburg-Centrum 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 uur en 18.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. Van Manen; Mijdrecht 19.00 uur stud. Joosse; Moerkapelle 9.30 uur ds. Paul en 18.30 uur ds. B. van der Heiden; Nieuw Beijerland 9.30 uur ds. Moerkerken;

Nieuwdorp 18.30 uur ds. Meeuse; Nieuwerter Aa 10.00 uur ds. Bac; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur leesdienst; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. De Jongste; Nisse 14.00 uur ds. Verweij; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Schot; Oosterend-Texel 11.30 en 16.30 uur leesdienst (Maartenskerk); Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur ds. Meeuse; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur ds. Brugge; Poortugaal 9.30 en 15.30 uur ds. J. de Pater; Puttershoek 16.30 uur ds. Baaijens; Rhenen 10.00 en 17.30 uur ds. Veenendaal; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. Mijnders; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 15.00 uur ds. Vreugdenhil; Rijssen-Noord 9.30, 14.30 (bijbellezing) en 18.30 uur ds. Van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. De Wit; Rijssen-Zuid 9.30 uur ds. J. Karels, 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Rotterdam-Centrum 10.00 en 16.00 uur ds. Hogchem; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 uur ds. Baaijens en 14.30 uur ds. Silfhout; Rotterdam-Zuidwijk 17.30 uur ds. Vreugdenhil; Scherpenzeel 9.30 en 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. Vogelaar; Scheveningen 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Sint Annaland 9.00 en 14.00 uur ds. C. Harinck; Sint Philipsland 14.30 uur ds. Van Manen; Soest 19.15 uur ds. Van der Net; Spijkenisse 10.00 uur ds. B. van der Heiden en 18.30 uur stud. De Waard; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur stud. Van Belzen; Terneuzen 15.00 uur ds. Van Gelder; Terwolde-De Vecht 9.30 uur leesdienst en 14.30 uur ds. Tuinier; Tholen 10.00 en 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. De Heer; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Utrecht 10.00 en 16.30 uur ds. Boogaard; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 17.00 uur ds. Terlouw; Vlaardingen 10.00 en 16.00 uur stud. De Waard; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur leesdienst; Waarde 9.30 uur en 18.00 uur ds. Hofman en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. M. Karens; Wierden 15.00 uur ds. De Wit; Woerden 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Yerseke 9.30 uur en 18.00 uur ds. Verweij en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Van Ekeveld; Zoetermeer 16.00 uur stud. Van Belzen; Zwijndrecht 18.30 uur ds. Hogchem; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. Tuinier.

DINSDAG 18 OKTOBER 2005

Dirksland 19.30 uur ds. Meeuse; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 19.30 uur ds. Vogelaar; Genemuiden 19.30 uur ds. Van

Dieren; Hoofddorp 19.30 uur ds. Mondria; Rhenen 19.30 uur ds. Hakvoort (voor de Zending).

WOENSDAG 19 OKTOBER 2005

Beekbergen 19.30 uur ds. Brugge; Dordrecht 19.45 uur ds. J. de Pater; Eindhoven 19.30 uur ds. Melis; Goes 19.30 uur ds. Meeuse; Hoogvliet 19.45 uur ds. Schot; Kamperland 19.30 uur ds. Van der Net; Leerdam 19.30 uur ds. Kleppe; Nieuw Beijerland 19.30 uur stud. Heijkamp; Nijkerk 19.30 uur ds. Vogelaar; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. W. Harinck; Opheusden 19.30 uur ds. G. Pater (bijbellezing); Poederoyen 19.30 uur ds. Bakker; Poortugaal 19.30 uur stud. Van Belzen; Rijssen-West 19.30 uur ds. De Wit; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur stud. Joosse; Scherpenzeel 19.30 uur ds. De Jongste; Spijkenisse 19.45 uur ds. Verweij.

DONDERDAG 20 OKTOBER 2005

Aalburg 19.30 uur ds. De Heer; Brakel 19.30 uur ds. Hakvoort; Enkhuizen 19.30 uur ds. Van der Net; Hendrik-Ido-Ambacht 19.45 uur ds. Melis; Kootwijkerbroek 14.00 uur ds. Beens (huw.bev.); Kortgene 19.30 uur ds. Veenendaal; Melissant 19.30 uur ds. M. Karens; Mijdrecht 19.30 uur ds. Silfhout; Nieuwerter Aa 19.45 uur stud. De Waard; Stad a/h Haringvliet 19.30 uur ds. J. de Pater; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. Schipper.

VRIJDAG 21 OKTOBER 2005

Den Helder 19.30 uur ds. Van Dieren; Kruiningen 19.30 uur ds. Vogelaar; Oostburg 14.00 uur ds. Vreugdenhil (huw.bev.); Yerseke 15.00 uur ds. Verweij (huw.bev.).

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; diensten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur, 16 oktober de heer L. Versteeg.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur, 16 oktober evangelist G. Baan.

Ook voor u staat de deur van onze evangelisatiepost open. U bent hartelijk welkom op dinsdag tot en met zaterdag tussen 10.00 uur en 16.00 uur.

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; diensten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; Prot. Kerk, Oude Barreillei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Tilburg:

Evangelist H.J. van den Boogaart; kerkgebouw Offenbachstraat 105-107. Diensten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur.

U bent hartelijk welkom in de BIJBELwinkel van dinsdag t/m zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

ArliSuel

Beheersing van uw gegevens

Automatisering & Pastoraat

- gegevens van preken in bestand
  - van prekenbundels uit uw kast
  - van gehouden kerkdiensten
  - voor predikanten (met administratie)
- ledenbestand van de gemeente
- adressenbestand voor vereniging, bedrijf of prive
- specifiek bestand wordt op maat gemaakt

gratis demoversie downloaden

www.arlisuel.nl

info@arlisuel.nl

Te huur **ruime vakantiewoning** in **Zuid-Alberta, Canada**, omgeving van Lethbridge. Prachtig gelegen, uitzicht op rivier, prairie en Rocky Mountains, dichtbij dorp en kerken. Voor inlichtingen 00-1403-553-4023. Hollands sprekend.

KRAAMZORG

THUISZORG

RST Zorgverleners.
600 zorgverleners staan voor u klaar!
Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor informatie over kraamzorg, wijkzorg, gespecialiseerde verzorging, verpleging, (huishoudelijke) verzorging: 0342 - 42 23 24.
Of wordt zèlf RST Zorgverlener!
Reageer op: 0342 - 40 54 65 of info@rstzorg.nl.

Identiteit
Kwaliteit!

Tel (0342) 42 23 24

Burg. Kuntzelaan 27-a • Postbus 154
3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

BOEKHANDEL / ANTIQUARIAAT DE ROO

Van Meelstraat 12 • ZWIJNDRECHT • tel. 078 - 612 40 81 • deroo@kliksafe.nl

Catechismus "**Ons Troostboek**" van ds. Moerkerken **weer verkrijgbaar € 54,50**
(geen verzendkosten)

Voor al uw **NIEUWE** en **TWEEDEHANDS**: THEOLOGISCHE BOEKEN
KINDERBOEKEN
LEESBOEKEN

Tevens Inkoop Gebruikte Boeken

maandag gesloten

**BOEDER
SCHERPENZEEL**

Ambtskleding
Kostuums: 2- en 3-delig zwart - grijs - e.a.
Preekjassen - Jacquets - Pantalons
Streppantalons - Overhemden -
Stropdassen - Sokken - Overjassen
Hoeden - Schoenen

Winkel: Dorpsstraat 229, Scherpenzeel
Telefoon: 06-53215334 / 033-2778068 / 033-2778899

**OP AFSpraak OOK
SERVICE AAN HUIS!**

**Harkes
Begravenissen**

Persoonlijke zorg voor uw begrafenis

Berkenbroek 7 - Reeuwijk
info@harkesbegravenissen.nl
www.harkesbegravenissen.nl

☎ (0172) 21 21 22

Wij verzorgen alleen begravenissen - Dag en nacht bereikbaar

• Opleiding • Vertaalwerk • Eigen drukkerij • Lectuurverspreiding • Diaconale hulpverlening

Xang-Yong heeft geen Bijbel

Terwijl hij hunkert naar het Woord van God.

stichting
**BIJBELSE
HULPVERLENING
CHINA**

Steun Stichting Bijbelse Hulpverlening China! Stort uw gift op bankrekening 3473.76.029 en geef de Chinezen het Evangelie!

KLASSE MAAKT ONDERSCHIED

Stolk Orgels
is hoofddealer van:
Johannus - Eminent
Domus - Ahlborn

**Stolk
Orgels**
tel.: 0180 - 31 56 52

Nieuwkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55,
Krabbendijke, Oostpolderweg 1
Nederhemert Nrd., Ormelingsstraat 36
Beesd, Veerweg 14
Papendrecht, Overtoom 18

UNIEK IN PRIJS

Begrafenis Verzorging Tollenaar
Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen
Tel. 0115-612554 - Geen crematies

**Inrichting van hoek
tot hoek voor kerk,
school en kantoor!**

Ervaring

Advies mét tekening

Kwaliteit

Helemaal af

Bezoek onze stand op
de komende Wegwijsbeurs
van 18 t/m 22 oktober!

**HOEKMAN
GOES - YERSEKE**

Postadres Postbus 36
4400 AA Yerseke
Tel. (0113) 57 29 07
Fax (0113) 57 38 73

Showroom Goes
Marconistraat 13
4461 HH Goes
Tel. (0113) 21 54 24
Fax (0113) 21 76 67

info@piethoekman.nl

Standnr. 1.B.054

WB

Boekhandel-Uitgeverij van Wijngaarden
Vliegersvelderlaan 15,
3771 XE Barneveld, Tel/Fax: 0342-417335

Nu leverbaar, ook op de Wegwijsbeurs te Utrecht
vanaf 18-10 t/m 22-10 a.s. D.V.

Octavius Winslow: Avondgedachten
Dagboek: Dagelijks wandelen met God (deel II) à **€ 25,⁹⁵**
Na 31 december 2005 € 29,95

Bij aankoop van dit dagboek,
alleen tijdens de beursdagen, krijgt elke klant een leuke attentie.

Bij besteding van € 65,- gratis 1 exemplaar

Octavius Winslow: Nachtegaalslied van David
t.w.v. € 12,80

De Valk/Lunteren, goed verz. gez.
inger. vak.woning, rustig en lande-
lijk gel., dicht bij bos (alles begane
grond) 0318-461624. Vrij na wk.
42.

Te koop in **Scherpenzeel**: ruime,
goed onderhouden 2/1 kapwoning,
dicht bij kerk en school op mooie
locatie. 033-2771191

**begrafenisverzorging
T. den Hollander**

Begravenissen in Vlaardingen,
Rotterdam, Gouda, den Haag
en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een
door u gewenst uitvaartcentrum
of thuis met koeling.

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar.

Mozartaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

**Een vereniging waar u
van harte achter kunt staan!**

**Al voor 1 euro per jaar bent u lid van de vereniging
en steunt u daarmee dit noodzakelijke werk.**

Deze vereniging streeft een doel na, dat ook ú aan het
hart gaat:

Zij laat haar stem horen door woord en geschrift bij
overheid, semi-overheid, organisaties en bedrijven
die de zondagsrust verstoren en waar aan de heiliging
van deze dag steeds meer afbreuk wordt gedaan.
Zij ageert tevens tegen allerlei andere activiteiten
die op de dag des Heeren plaatsvinden.

Bent u ook verontrust over de steeds verdergaande
ontwikkelingen waardoor de zondagsrust in ons
land meer en meer in het geding is? Meld u zich
dan aan als lid.

**Ned. Vereniging
voor
Zondagsrust en
Zondagsheiliging**

Kantoor:
Fred. v/d Paltshof 15,
3911 LA Rhenen.
Tel. 0317-614 398.

Uw brief kan naar:
Antwoordnummer 2218,
3900 ZB Rhenen
(postzegel niet nodig).

U kunt zich ook
telefonisch aanmelden.

www.natuursteenhuis.nl

NatuursteenHuis

vakmensen vertalen uw wensen

Zandee & De Kuijper heet sinds kort Natuursteen-Huis. Onveranderd is ons vakmanschap en onze persoonlijke service. Wij vertalen uw wensen in een gedentekten van steen, glas of metaal of een unieke combinatie. Kijk ook eens op: www.natuursteenhuis.nl

Goes tel (0113) 216555
 Breda tel (0118) 612579
 Leveringen buiten Zeeland
 Zandee & De Kuijper

Uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland biedt de SHG gekwalificeerde kraamzorg, gezins-, en bejaardenzorg die aansluit bij uw manier van leven. Dit houdt voor ons in dat Bijbelse normen en waarden de basis vormen voor uw dagelijkse levenshouding en mediagebruik.

Gekwalificeerde kraamzorg

Meldt u tijdig aan (om teleurstelling te voorkomen). U kunt ons dagelijks telefonisch bereiken.

Bel 0187 - 48 91 73 b.g.g. 0342 - 49 21 55

Gezins- en bejaardenzorg

Voor gepaste hulp in uw situatie kunt u de SHG via het telefonisch spreekuur bereiken onder telefoonnummer 0166 - 65 26 05.

Op werkdagen van 8.30 - 10.30 uur en op vrijdagavond van 19.00 - 20.00 uur.

De gratis brochure zenden wij u graag toe.

Te koop in Woudenberg: Ruime 2 onder 1 kap woning in centrum; opp. 267 m²; 4 grote slaapkamers; riante L-vormige woonkamer; bijkeuken; garage/berging en besloten achtertuin; inhoud woning 525 m³; dichtbij kerk en scholen; mooie omgeving. Voor inlichtingen gelieve te bellen: 033-2865521.

BEGRAFENISVERZORGING KINA
 010-458 31 12
 voor Rotterdam, Krimpenerwaard, Gouda e.o.
 D.W. Schipper 010-4506626 J. Kooijman 0182-583932

Collectebonnen machinaal tellen?
 vraag demo en/of referentie
 0548-515415

Wij verzorgen begrafenissen in alle plaatsen op de Veluwe en in Rijssen en aangrenzende gebieden.

Geen crematies.

Ongeacht bij welke begrafenisvereniging of begrafenisfonds men is aangesloten.

Begrafenisverzorging Vos
 Aardhuisweg 74, 3888 MG Uddel
 tel. (0577) 401689, fax (0577) 401027

BEGRAFENISVERZORGING VOS - VERTROUWD VERZORGD

PSYCHOLOGENPRAKTIJK BROUWER

hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

vestigingen

RIDDERKERK
 Verlengde Kerkweg 11

BARNEVELD
 Rozenstraat 1-a

METEREN (GELDERMALSEN)
 Dorpsstraat 18

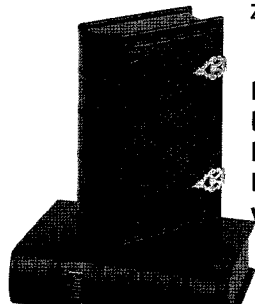

Bel voor informatie of aanmelding
(0180) 42 69 55
 of kijk op www.psychbrouwer.nl

Bijbels in diverse uitvoeringen

Bijbels in Statenvertaling

KT20B	204 x 304 mm, zonder ps. en form., bruin kunstleer, goudsnee	€ 60,-
KT20Z	204 x 304 mm, zonder ps. en form., zwart kunstleer, goudsnee	€ 60,-
G20B	185 x 280 mm, zonder ps. en form., bruin kunstleer, goudsnee	€ 42,-
G20Z	185 x 280 mm, zonder ps. en form., zwart kunstleer, goudsnee	€ 42,-
M20	156 x 236 mm, zonder ps. en form., zwart kunstleer, kleursnee	€ 27,-
M20G	156 x 236 mm, zonder ps. en form., zwart kunstleer, goudsnee	€ 30, ⁵⁰
M21	156 x 236 mm, met ps. en form., zwart kunstleer, kleursnee	€ 40,-
M21G	156 x 236 mm, met ps. en form., zwart kunstleer, goudsnee	€ 44,-
K20	135 x 210 mm, zonder ps. en form., zwart kunstleer, kleursnee	€ 24,-
K21	135 x 210 mm, met ps. en form., zwart kunstleer, kleursnee	€ 36,-

Deze bijbels zijn ook verkrijgbaar in luxe uitvoering, zoals in lederen band of met sloten (zie afb.). Een uitgebreide folder wordt u op verzoek toegezonden.

Gereformeerde Bijbelstichting
 Nijverheidstraat 21, Postbus 168, 4140 AD Leerdam, telefoon (0345) 61 01 55
 E-mail gbsinfo@kliksafe.nl - Giro 1.355.824 t.n.v. penningmeester GBS - Leerdam

NAJAARS AANBIEDING

* CD-serie van Ds A. Moerkerken:

- Hebreëen 11 : 5
Het geloof van Henoch
- Hebreëen 11 : 11
Het geloof van Sara
- Hebreëen 11 : 31
Het geloof van Rachab

* Ds G.J. van Aalst:

- Filippienzen 3 : 7 en 8
In rekening bij God

* Ds C.J. Meeuse:

- Johannes 17 : 1
Christus' bede om de verheerlijking Gods in Zijn lijden

* Ds D.J. Budding:

- Mattheüs 6 : 19 - 21
Schatten vergaderen

In mooie CD-cassette.
CD-serie voor slechts € 7,50.
Overige preken voor € 2,75 per stuk.
Alle excl. verzendkosten.

Bel of mail: CDCopy Kapelle,
(0113) 34 10 95 of cdc Copy@eleos.nl
Openingstijden: ma. t/m do.:
9.00 - 11.30 u. en 13.30 - 16.00 u.; vr.:
9.00 - 11.30 u.

CDCopy Kapelle is een onderdeel van DAC "De Werkplekke",
Eleos, Stichting gereformeerde geestelijke gezondheidszorg,
www.eleos.nl

Kamer te huur in Ochten (Kesteren). 0344-643193 / 06-30007653.

Nieuw project

Stichting China

Stichting China is gestart met
vertaling van de
Commentaren van Calvijn

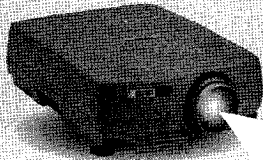
Een noodzakelijk project!

De Chinese huiskgemeenten nu ook in de
voetsporen van Calvijn.
laat de Muur geen belemmering zijn!

Steun de vervolgd kerk in China en
maak een gift over op:

giro 320666

Info over stichting:
Telefoon: 0348-3150 • 0900181722 (reclame)
tel. 0348-310620 • e-mail: info@stichtingchina.nl
Giro: 320666 a.n.v. Stichting China
www.stichtingchina.nl

Voor kerkenraden, verenigingen, commissies enz.
heeft het Deputaatschap Evangelisatie een
informatieve presentatie over het evangelisatie-
werk in Nederland en België. Onze voorlichter
komt graag bij u langs
(ook overdag).

- *Nederland en de geestelijke nood van onze naaste*
- *Het werk van onze evangelisten*
- *Noodzaak van evangelisatie*

DIA-PRESENTATIE EVANGELISATIEWERK

Voorlichter dhr. C.W. van Haften: 0341-253588

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ Horssen bv

DORPSSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

CHR. BEGRAFENISONDERNEMING G. WEGENAAR

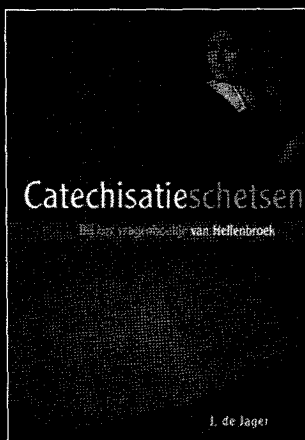
Regentesselaan 43 Tel.: (0318) 52 66 41
3905 GT Veenendaal Fax: (0318) 55 42 04

Wij verzorgen begrafenissen in Veenendaal,
Ede, Bennekom, Wageningen, Rhenen e.o.

**STUNT v.a. € 100 p.w. Ameland/
Terschell. of Bakkeveen** bij Drach-
ten t.h. chalets/stacars. t/m 22/11
ook herfstv. nog vrij. 0512-516096
en reserveer alvast voor 2006.
www.vdsluisvakanties.nl

Catechisatieschetsen

J. de Jager

Deze schetsen zijn een samenvat-
ting van de verschillende catechi-
satieschema's van de schrijver.
Deze zijn gebruikt bij het catechi-
seren aan de hand van het vragen-
boekje van ds A. Hellenbroek. Deze
schetsen zijn voorbeelden om een
geordend overzicht van de cate-
chisatieles te maken en bieden een
waardevolle ondersteuning bij de
voorbereiding.
Geb. 234 blz.

22.50

Uitgeverij Boekhandel

Gebr. Koster

Nairacstraat 17, Barneveld
Tel. (0342) 41 69 86

Standnummer: 1.E.061

Jeugdbond op de

18 tot en met 22 oktober

Wegwijs 2005

Gezinsbeurs

BEURS AANBIEDINGEN

• Even nadenken

Een weekboek speciaal voor jongeren vanaf 15 jaar. Bij ieder stukje staan enkele vragen of een stelling om over na te denken. Met medewerking van o.a. ds. G.J. Baan; ds. C.J. Meeuse; ds. W. Visscher; ds. J.B. Zippro. 168 blz.

Wegwijsprijs **10,-**

• Wees Jezelf deel 3 + deel 1 GRATIS

'Ben jij herkenbaar?' Speciaal voor tieners in de leeftijd van 13 tot 16 jaar. Met medewerking van o.a.: P.A.N. Hooglander; ds. W. Harinck; J.H. Mauritz e.a. 140 blz.

Wegwijsprijs **2,-**

• 3 Kwistet aanvulsets naar keuze

Bijbelse vragen (speciaal voor jonge kinderen van 4-9 jaar), Kerkgeschiedenis, Israël, Koninklijk Huis en Tweede Wereldoorlog.

Wegwijsprijs **15,-**

• Jongeren en...

Een keuze uit zeven verschillende boekjes:

- Jongeren en roeping (NIEUW)
- Jongeren en de wederkomst
- Jongeren en sacramenten
- Jongeren en de bekering
- Jongeren en de verzoening
- Jongeren en het gebed
- Jongeren en de heiligmaking

Wegwijsprijs:
3 boekjes voor
10,-

Voor donateurs:

- Donateurs ontvangen tegen inlevering van een bon **GRATIS** het nieuwe werkboekje 'Naar het beloofde land'.
- De CD's 'Hoe groot en schitterend is Zijn eer' en 'Mijn hart roept uit' met korting. Nu: **12,50**
- Korting op de boekjes 'Een Kind is ons geboren' (NIEUW) en 'Hij is opgestaan'. Van 5,- voor **4,-**
- Werkboekje **GRATIS** bij aankoop dagboek 'Begrip in Bijbel'

JEUGDBOND
GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Postbus 79 • 3440 AB Woerden • T (0348) 489948 • E info@jbgg.nl

Standnummer: 1.E.061